



www.amu.edu.az

TƏBİB

Təsisçi: Azərbaycan Tibb Universiteti

Qəzet 1933-cü ildən çıxır

№-09 (1748) 16 may 2022-ci il



Ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə anim mərasimi keçirilib

səh. 2

Ukraynalı həkimlərə yardım göndərilib

səh. 6

“ATUREK-10” rezidentlərin elmi-praktik konfransı keçirilib

Yubiley tədbiri üçün 300-dən çox elmi məqalənin çap və elektron variantda toplusu hazırlanıb

səh. 3

Əməkdaşımız Fransanın Eks-Marsel Universitetində tədqiqat aparıb

səh. 7



Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə yaxından əməkdaşlıq edir

Qurumun Avropa üzrə regional direktoru Bakıda görüşlər keçirib, Şamaxıda tədbirlərə qatılıb

səh. 5

“Tələbələrin universitet həyatındakı rolu yüksəlməlidir”

Professor Gəray Gəraybəyli Elmi Şurada yeni tədris ilindən nizam-intizam məsələlərinə xüsusi diqqət yetiriləcəyini vurğulayıb

səh. 4

“Narkomaniyaya yox deyək!” adlı maarifləndirici tədbir keçirilib

Prorektor Zülfüqar Musabəyov: Cəmiyyətin bütün zümrələri bu bəla ilə mübarizədə birləşməlidir

səh. 5



Yaz gəlib, qan təzyiqimiz “oynayır” – nə edək?

Tədris Terapevtik Klinikanın şöbə müdiri “səssiz qatil”ə qalib gəlməyin yollarını açıqlayır

səh. 6

Heydər Əliyev siyasətinin bəhrələri göz önündədir

ATU-da ulu öndərin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilib



Mayın 6-da Azərbaycan Tibb Universitetində ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş anım mərasimi keçirilib.

Tədbirdə ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli çıxış edərək, müasir Azərbaycanın banisi, ümummilli lider Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən söz açıb. Qeyd edib ki, o bütün həyatını dövlətçiliyimizin inkişafına, xalqımızın xoşbəxt və qayğısız həyatına, gələcəyinə həsr edib. Rektorun sözlərinə görə, Heydər Əliyev dedikdə, ilk olaraq göz önünə Azərbaycanın müasir tarixi gəlir: "Bu tariximizdə ulu öndər Heydər Əliyevin danılmaz, dərin izi var. Onun qoyduğu izlər bu gün də aktualdır. Azərbaycan tarixinə ulu öndərin ilk gelişi 1969-cu ildə baş verib. Heydər Əliyev, demək olar ki, bütün sahələr üzrə geridəqalmış bir aqrar ölkəni sənayesi, sosial həyatı, elm-təhsili və mədəniyyəti inkişaf etmiş respublika səviyyəsinə qaldırdı".

Rektor qeyd edib ki, ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan tarixinə ikinci dəfə gelişi 1993-cü ilə təsadüf edir. Həmin dövrdə ölkədə daha ağır şərait hökm sürürdü: "Ölkə müharibə şəraitində

idi. İnsanlar dərin sosial-iqtisadi böhran içində yaşayırdı. Böyük bir kaosla üzləşən ölkəmizdə bu kimi problemlər dövlətimiz üçün böyük bir təhlükə mənbəyinə çevrilmişdi. Və indi həmin illərə nəzər salanda, birmənalı şəkildə bu fikrə gəlirik ki, məhz Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycan xalqının ən parlaq qələbəsi olub. Çünki yaşadığımız hazırkı dövrə diqqət edəndə görürük ki, yaxın-uzaq ölkələrdə baş verən müharibələrdə insanlar məhv olur, şəhərlər dağılır, terror aktları törədilir. Lakin bizim ölkəmizdə insanlar dinc, əmin-amanlıq şəraitində yaşayırlar. Bu gün Azərbaycanı dünyanın ən gözəl sabitlik adasına bənzətmək olar".

Ulu öndərin şərəfli ömür yolundan bəhs edən professor G.Gəraybəyli bildirdi ki, Heydər Əliyev Azərbaycan tarixinə əvəzi olmayan görkəmli dövlət xadimi və dövlətçiliyimizi qoruyub saxlayan dahi rəhbər kimi daxil olub: "Bu gün ətrafımızda baş verən hadisələri və geosiyasi durumu müşahidə edərkən bir daha əmin oluruq ki, məhz Heydər Əliyevin uzaqgörən daxili və xarici siyasəti nəticəsində müasir Azərbaycan dünyanın bu çətin zamanında öz müstəqilliyini, mədəniyyətini, iqtisadiyyatını qoruyub saxlaya bilib. Ulu öndərin ən böyük arzusu

işğal altında qalan torpaqlarımızın azad olunmasını görmək idi. Onun bu arzusunun Azərbaycanın müzəffər Ali Baş Komandanı, cənab Prezidentimiz İlham Əliyev 44 günlük II Qarabağ müharibəsi ilə reallaşdırdı. İllər ötəcək, əsrlər bir-birini əvəz edəcək, ancaq ümummilli lider Heydər Əliyevin əziz xatirəsi xalqımızın qəlbində daim yaşayacaq".

Sonra ulu öndərin həyat və fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Anım tədbirində çıxış edən Şua diaqnostikası və terapiyası kafedrasının müdiri, professor Mələhət Sultanova ulu öndərin Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsi və dünyada öz layiqli yerini tutması istiqamətində göstərdiyi fəaliyyətdən söhbət açıb. Qeyd edib ki, Heydər Əliyev daim xarici mütəxəssislərin diqqətini Azərbaycana çəkməyə, onlarla yerli mütəxəssislər arasında əlaqə yaratmağa çalışırdı. Bununla da səhiyyə sahəsində mövcud olan durğunluğun aradan götürülməsinə nail olunub.

İnsan anatomiyası və tibbi terminologiya kafedrasının müdiri, dosent Anar Abdullayev ulu öndər Heydər Əliyev şəxsiyyətindən və onun dünya liderləri arasındakı nüfuzundan söhbət açıb. Ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyin qorunub saxlanması göstərdiyi xidmətləri diqqətə çatdırıb.

ATU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri Məhəmməd Məmmədov çıxışında Heydər Əliyevin bütün sahələrə olduğu kimi, təhsilin inkişafına da böyük önəm verdiyini bildirdi. Ulu öndərin gənclərlə keçirdiyi müxtəlif görüşləri və tədbirləri daim xatırladığını deyən M.Məmmədov ümummilli liderin respublikamızda gənclərin əsl vətəndaş kimi yetişməsi üçün həmişə lazımı şərait yaratdığını vurğulayıb.

Nəsimi rayon İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Tibb Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsinə həsr edilmiş "Ağrıyan gözlərə şafadır əlin" adlı tədbir keçirilib.

Xatirə tədbirini ATU-nun İctimai Səhiyyə fakültəsinin V kurs tələbəsi Fidan Həsənlı açaraq Zərifə xanımın xalqın yaddaşında novator və istedadlı alim, həkim, tanınmış ictimai xadim kimi qaldığını söyləyib. Bundan sonra "Zirvələrə yüksələn zərif insan ömrü" filmi nümayiş etdirilib.



İnsanlara nur bəxş edən alim

Akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsi anılıb

Tədbirdə çıxış edən ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli görkəmli oftalmoloq Zərifə Əliyevanın Azərbaycan səhiyyəsində, həmçinin ölkəmizin ictimai həyatında dərin iz qoymuş bir şəxsiyyət olduğunu bildirdi. Qeyd edib ki, Azərbaycanın hər bir vətəndaşı üçün akademik Zərifə Əliyevanın doğum günü əziz və dəyərlidir. O, akademikim xalqa şaf, təmiz amallarla xidmət etdiyini, mərhəmətli və qayğıkeş insan, əsl həkim və alim ömrü yaşadığını vurğulayıb.

Akademik Zərifə Əliyevanın tibb elminin inkişafında və həkimlərin yeni nəslinin yetişməsində böyük xidmətlərindən söz açan rektor, məşhur oftalmoloq bu günümüzə səsələn fikirlərini xatırladı: "Təbabət gündən-günə inkişaf edir. O dəyişməyə, yeniləşməyə bilməz. Yeganə dəyişməyən həkimin qarşısında duran yüksək mədəni hiss, peşəkarlıq tələbləridir".

Rektor çıxışında görkəmli alimin elmi və pedaqoji fəaliyyətindən də bəhs edərək, oftalmologiyanın aktual problemlərinə dair sanballı tədqiqatları ilə tibb elminə böyük töhfələr verən akademik Zərifə Əliyevanın bir çox nüfuzlu elmi mükafatlara, o cümlədən akademik M.İ.Averbax adına mükafata layiq görüldüyünü diqqətə çatdırıb.

Rektor, akademik Zərifə Əliyevanın

oftalmologiya sahəsində elmi məktəb yaratdığını, tələbələrindən hər zaman onun ideyalarına sadıq qaldığını diqqətə çatdırıb: "Azərbaycan Tibb Universiteti üçün də bu böyük alimin, əsl azərbaycanlı xanımın adı olduqca əzizdir. Hər ilin aprel ayında universitetimizin Tədris Cərrahiyyə Klinikasında aztəminatlı ailələrin üzvlərinə təmənənəsiz xidmət aksiyası start götürür, əməliyyatlar icra edilir. Bütün bunlar akademik Zərifə Əliyevaya böyük ehtiramın göstəricisidir".

Sonra səhiyyə nazirinin müavini Nadir Zeynalov çıxış edərək, Səhiyyə Nazirliyi adından tədbirin təşkilatçılarna təşəkkürünü bildirdi. Akademik Zərifə Əliyevanın sağlığında xeyirxah əməlləri ilə insanlar arasında böyük nüfuz və rəğbət qazandığını, həyatdan gedəndən sonra isə əziz xatirəsinin milyonlarla insanın qəlbində yaşadığını söyləyib: "Əminəm ki, illər keçəcək, yeni nəsillər gələcək, Zərifə xanımın əziz xatirəsi xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaq".

Nəsimi rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Əsgərov respublikamızda tibb elminin inkişafına mühüm töhfələr vermiş akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsinə Nəsimi rayonunda silsilə tədbirlərin təşkil olunduğunu, belə tədbirlərdən birinin Azərbaycan Tibb Universitetində keçirilməsinin xüsusi önəm daşdığını bildirdi.

ATU-nun Oftalmologiya kafedrasının müdiri, professor Paşa Qəlbınur tələbəsi olduğu görkəmli akademik oftalmoloq peşəkarlığı, ana qayğıkeşliyi, insan kimi nəci və xeyirxah keyfiyyətlərindən, Azərbaycanda traxomanın kökünün kəsilməsi istiqamətində böyük işlər görmədən bəhs edib.

Hər il olduğu kimi, bu il də akademik Zərifə Əliyevanın anadan olmasının ildönümü ilə əlaqədar 50 nəfərə yaxın gözədən əlil, fiziki qüsurlu məktəbliyə optik göz eynəkləri təqdim edilib və 1 nəfər şagirdin hər iki gözədən əməliyyat olunacağı bildirilib.

Tədbirin sonunda Bakı Musiqi Akademiyasının solisti Əli Muradov sözləri Qənirə Paşayevaya, musiqisi Sevil Əliyevaya məxsus, Zərifə xanımın həsr olunmuş "Ana" mahnısını ifa edib.

Xatirə tədbirində Səhiyyə Nazirliyinin, Azərbaycan Tibb Universitetinin, Nəsimi rayon İcra Hakimiyyətinin rəhbərliyi və rayonun səhiyyə müəssisələrinin rəhbərləri, professor-müəllim heyəti və tələbələr iştirak ediblər.

Daim yaşayacaq ideyaların müəllifi

İctimai fənlər kafedrasında ümummilli liderə həsr olunmuş konfrans təşkil edilib



İctimai fənlər kafedrası Tələbə Elmi Cəmiyyətinin (TEC) ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə həsr olunmuş konfransı keçirilib.

Konfrans giriş sözü ilə açan kafedranın müdiri, professor Qoşqar Əliyev bildirdi ki, ümummilli lider öz siyasi dünyagörüşü, zəngin dövlət təcrübəsi ilə dövlətçiliyin,

azərbaycançılıq ideyasının elmi-nəzəri və təcrübə əsaslarını yaradan görkəmli dövlət xadimi olaraq əbədiyaşarlıq qazanıb: "Ölkə tarixində mühüm proseslərin getdiyi zamanda müasir və yeniləşmiş dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin düşünlümsü siyasəti dövlətin gələcək həyatının inkişafına hesablanmışdı. Be-

lə ki, ulu öndər Azərbaycan dövlətini və xalqını dövrün ən çətin sınaqlarından çıxararaq, ölkənin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni-mənəvi tərəqqisinə nail oldu. Ulu öndər Heydər Əliyevin hələ sovet məkanında və müstəqillik illərindəki xidmətlərinin əhəmiyyəti ictimai-siyasi həyatımızda özünü göstərdi. Ümummilli liderimizin dövlətçilik siyasəti sayəsində Azərbaycanın özü ilə birlikdə səhiyyə sistemi də xilas edildi. Bundan sonra müstəqil Azərbaycanda siyasi-iqtisadi, elmi-mədəni sahələr və eləcə də hərbi quruculuq yüksələn xətt üzrə irəliləməyə başladı".

Əzcaçılıq fakültəsinin dekani, dosent Fərəh Mədətli belə tədbirlərin tələbələrə gələcək həyatında düzgün

yol seçməsinə, eləcə də elmi-tədqiqat işlərinə, ictimai fəaliyyətlərinə bir təkən olduğunu vurğulayıb. Dekan tələbələrin TEC-in konfransına qatılmalarını onların ilk uğuru kimi dəyərləndirib.

Sonra söz məruzəçi tələbələrə verilib. Xədicə Quliyeva "Ulu öndər Heydər Əliyevin irsi milli sərvətimizdir", Natəvan İmanzadə "Heydər Əliyev və səhiyyə islahatları", Toğrul Abdullayev "Ümummilli lider Heydər Əliyevin səhiyyənin inkişafında xidmətləri", Sina Memarzadəh Moslem "Ümummilli lider Heydər Əliyev və Azərbaycan", Lalə Məmmədova "Müstəqil Azərbaycan dövləti və müasirlik", Seymur Kazimov isə "Müstəqil Azərbaycan yaşadığıca, ulu öndər Heydər Əliyev də yaşayacaq"

mövzusunda məruzələr təqdim ediblər.

Tələbələr çıxışlarında vurğulayıblar ki, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev öz xalqına qüdrətli, demokratik və bəşəri dəyərlərə sadıq, dünya birliyində layiqli yer tutan müasir müstəqil Azərbaycanı bəxş edib. Qeyd olunub ki, ulu öndərin ölkə səhiyyəsinin, eləcə də tibb elmi və təhsilinin inkişafına işıq salan ideyaları daim yaşayacaq.

Sonda konfransın işində fəal iştirak edən tələbələrə professor Qoşqar Əliyev tərəfindən kitablar hədiyyə edilib. O da bildirilib ki, nəticələrinə görə fərqlənən tələbələr fakültə TEC-ə vəsiqə qazanmış olacaqlar.

Tədbirdə fakültə TEC-in sədri, dosent Nərgiz Məmmədova, TEC-in kafedra üzvrə məsul şəxsi, baş müəllim Aida Təhməzova və eləcə də məruzəçi tələbələrin elmi rəhbərləri iştirak edirdilər.

Mayın 5-də Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) ümum-millil lider Heydər Əliyevin 99-cu ildönümünə həsr olunmuş rezidentlərin elmi-praktik konfransı keçirilib. Bu dəfəki toplantı ölkəmizdə rezidenturanın yaradılmasının 10 illiyinə həsr olunub. Tədbir başlanğıca qədər ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli və universitetin rəhbər heyəti tərəfindən ulu öndər Heydər Əliyevin büstünün və Vətən müharibəsində şəhid olanların xatirəsinə ucaldılmış abidə kompleksinin önünə gül dəstələri, tər çiçəklər qoyulub, xatirələri ehtiramla یاد edilib.

Konfransı giriş sözü ilə professor Gəray Gəraybəyli açdı. Rektor iştirakçıları salamlayaraq, iki illik fasilədən sonra yenidən canlı şəkilə bir yerdə olmaqdan məmnunluq duyduğunu ifadə edib: "Hər bir ölkə əhalisinin rifahının əsas göstəricilərindən biri səhiyyənin inkişaf səviyyəsi ilə bağlıdır. Səhiyyənin inkişafının başlıca şərtlərindən biri isə tibb təhsilinin keyfiyyəti olmalıdır. Bunu nəzərə alaraq, ümum-millil lider Heydər Əliyev tibb təhsilinə böyük diqqət yetirdi. Azərbaycan Tibb Universitetinin yeni tədris binalarının tikilməsi, universitet klinikalarının istifadəyə verilməsi bu diqqət və qayğıya bariz nümunədir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yüksək dərəcəli tibb kadrlarının hazırlığı üzrə bu kursu layiqincə davam etdirdi. Bu siyasət tibb təhsili üçün şəraitin və imkanların yaradılması ilə yanaşı, bu sahədə köklü islahatların aparılması ilə özünü göstərdi. Bu islahatlardan biri də on il əvvəl tibb təhsilində rezidentura pilləsinin təsis edilməsi oldu. Rezidentura təhsil pilləsinin yaradılması tələbələrin müstəqil praktikaya daha yetkin tibb mütəxəssisləri olaraq başlaması, seçdikləri ixtisası daha dərindən, elmi-tədqiqat səviyyəsində öyrənməsinə şərait yaradır. Bu addım həm də ölkəmizin dünya tibb təhsili sistemində uyğunlaşması, müasir səhiyyə modelinə uyğun formalaşması deməkdir".

Professor G. Gəraybəyli universitet əməkdaşları və rezidentlərin Vətən müharibəsi və koronavirus pandemiyası zamanı göstərdikləri fədakarlıqlardan da söhbət açdı: "Son iki il həm ölkə səhiyyəsi üçün, həm də Azərbaycan Tibb Universiteti üçün çətin sınaqlar dövrü olub. Dünyanı bürüyən yeni növ koronavirusla mübarizədə Azərbaycanın

nın tibb işçiləri - həkimlər, tibb bacıları, laboratoriya işçiləri və digərləri əsl fədakarlıq nümayiş etdirdilər. Qürurlu yuq ki, bu qəhrəmanlar ordusunun böyük bir qismini ATU-nun məzunları, professor-müəllim heyəti, rezidentləri təşkil edirdilər. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin başçılığı altında rəşadətli ordumuzun şanlı zəfər qazanaraq ölkəmizin ərəzi bütövlüyünü bərpa etməsi Tibb Universiteti üçün daha bir sınaq

kifayətlənmiş, eyni zamanda dünya səviyyəli, təbabət elminin yeniliklərindən xəbərdar olan, yüksək ixtisaslı tibb mütəxəssislərinin yetişməsi istiqamətində addımlar atır.

Sonra İ.M. Seçenov adına Birinci Moskva Tibb Universitetinin Bakı filialının rektoru, professor Əziz Əliyev çıxış edib. Professor Ə. Əliyev ATUREK-10 konfransının ümum-millil lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünə

əməkdaşlığı genişləndirmək məqsədilə Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə İ.M. Seçenov adına Birinci Moskva Tibb Universitetinin Bakı filialı təşkil edilib. Məhz Birinci vitse-prezidentin dəstəyi ilə rəhbərlik etdiyim universitetdə Tədris Simulyasiya Mərkəzi açılıb. 2021/2022-ci tədris ilində İ.M. Seçenov adına Birinci Moskva Tibb Universitetinin Bakı filialında rezidenturaya 13 ixtisas üzrə 20 yerə

titutunun dosenti Akif Əfəndiyev çıxış edib. Natiq təmsil olunduğu institutda aparılan yeniliklərdən, ATU ilə əməkdaşlıqdan və rezidentura pilləsinin uğurlu tətbiqindən söhbət açdı, eləcə də onlara rezidentin Almaniyaya, Türkiyəyə, Cənubi Koreyaya, Rusiyaya, Belarusun nüfuzlu tibb müəssisələrində kurs keçdiklərini bildirdi. ADHTI-nin 20-yə yaxın rezidentinin bu konfransda müxtəlif mövzularda məruzələrinin dinləniləcəyini qeyd edib.

"ATUREK-10" rezidentlərin elmi-praktik konfransı keçirilib

Yubiley tədbiri üçün 300-dən çox elmi məqalənin çap və elektron variantda toplusu hazırlanıb



oldu. 44 günlük Vətən müharibəsi dövründə və ondan sonra əməkdaşlarımızın əzmkar əməyi yüzrlər qəhrəman döyüşçümüzü həyata qaytardı, bugün onların normal yaşamasını təmin etdi. Bu işdə də rezidentlərimiz fədakarlıqla çalışdılar.

Məmnunluq hissi ilə qeyd etmək istəyirdim ki, biz bu gün 10-cu ATUREK konfransını keçiririk. Bu konfrans əvvəlkilərdən həm iştirakçıların sayı, həm də təqdim olunmuş elmi tədqiqatların genişliyi və mövzuların müxtəlifliyi ilə seçilir. Əminliklə deyə bilərəm ki, bu konfrans hər birimiz üçün çox maraqlı və faydalı olacaqdır".

Rektor çıxışının sonunda Azərbaycan Tibb Universitetinin qarşısında duran böyük və məsuliyyətli vəzifədən söhbət açdı. Bildirdi ki, ATU tək ölkə səhiyyəsi üçün ali təhsilli kadrlar hazırlamaqla

həsr olunduğunu, ulu öndərin bütün fəaliyyəti boyu səhiyyəyə xüsusi diqqət yetirdiyini, onun təşəbbüsü ilə bir çox tibb müəssisələrinin istifadəyə verildiyini bildirdi: "Məhz həmin dövrdə milli həkim kadrlarının Avropa, Amerika, Rusiya və s. ölkələrin nüfuzlu tibb müəssisələrində təhsil almalarına şərait yaradılıb. Həmin siyasəti davam etdirən cənab İlham Əliyevin təşəbbüsü və dəstəyi ilə Azərbaycan Tibb Universitetinin, Ə. Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İnstitutunun, Milli Onkologiya Mərkəzinin, Akademik Zərifə Əliyeva adına Oftalmologiya Mərkəzinin, Yeni Klinik, Mərkəzi Klinik və s. bütün dövlət xəstəxanalarının maddi-texniki bazaları genişləni b.

Həmçinin ölkəmizdə tibb təhsilinin daha da təkmilləşdirilməsi, dünyanın nüfuzlu tibb müəssisələri, mərkəzləri ilə

qəbul olub".

Səhiyyə Nazirliyinin nümayəndəsi Təranə Əhmədova çıxışında koronavirusla mübarizə dövründə və 44 günlük Vətən müharibəsində tibb işçilərinin nümayiş etdirdiyi cəsarət və fədakarlıq barədə danışdı. Həmin dövrdə hər kəsə nümunə olan səhiyyə işçiləri arasında rezidentlərin də olduğunu xatırladı. O, bu cür tədbirlərin əhəmiyyətini vurğulayıb, ATUREK-10 konfransının rezidentlərin elmi potensiallarının üzə çıxmasına şərait yaratdığını, onların elmi müzakirələr etmək bacarıqlarını inkişaf etdirdiyini bildirdi: "İnanıram ki, bu konfrans rezidentlərimizin marağını çəkməkdə davam edəcək. Aparılan elmi işlərin, təqdimatların, faydalı müzakirələrin şahidi olacağıq".

Sonra Əziz Əliyev adına Azərbaycan Dövlət Həkimləri Təkmilləşdirmə İns-

titutunun rektoru və magistratura şöbəsinin müdiri, professor Mələhət Sultanova da Azərbaycan gəncliyinə, o cümlədən rezidentlərə güvəndiyini və onlara böyük ümidlər bəslədiyini bildirdi: "Bugün gənc nəslin düzgün yetişdirilməsi ölkə siyasətində önəmli yer tutur. Əsas ümum-millil lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan gənclər siyasətinin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan gəncləri bütün sahələrdə özlərini doğruldular. Bugün təşkil olunmuş konfransda təkə Tibb Universitetinin deyil, ölkəmizin bütün bazalarının rezidentləri iştirak edir. Onlar elmi məqalələri, maraqlı məruzələri ilə bugünkü konfransda təmsil olunurlar. Qürurla deməliyəm ki, 300-dən çox elmi məqalənin dərc olunduğu konfrans materiallarının çap və elektron variantda toplusunu bu tədbirə ən gözəl hədiyyəmiz hesab etmək olar. Konfransda cərrahi, terapevtik, ginekologiya üzrə məruzələr dinləniləcək, posterlər təqdim olunacaqdır".

Daha sonra M. Sultanova Vətən müharibəsi və COVID-19-la aparılan mübarizə zamanı ATU-nun rezidentlərinin göstərdikləri fədakarlıqlarla bağlı hazırlanmış "Həyat, mən gəncliyəm!" adlı videokompozisiyanı təqdim edib. Kompozisiya iştirakçılar tərəfindən alqışlarla qarşılandı.

Rəsmi hissədən sonra panel iclaslara start verilib. Rezidentlər müxtəlif məzmunlu məruzələr və posterlərlə çıxış edib. İki gün davam edən konfransın sonunda məruzələr münsiflər tərəfindən dəyərləndirilib, qalib rezidentlərə mükafatlar təqdim olunub.

Qabil ABDULLAYEV

ATU-nun könüllü həkimləri Şuşada

Azərbaycan Könüllü Həkimlər Assosiasiyasının (AKHA) təşkilatçılığı və Regional İnkişaf İctimai Birliyinin (RİİB) dəstəyi ilə həkimlərimiz mədəniyyət beşiyimiz olan Şuşa şəhərinə səfər ediblər.

AKHA-nın 70 könüllü həkimi arasında Azərbaycan Tibb Universitetinin həkimlərindən Arzu Bəydəmirova, Fəxriyyə Məmmədova, Ayan Məmmədova,

Fəridə Hacıyeva, Elman Tağıyev və Aslan Məmmədov da olub. Səfər çərçivəsində Şuşanın qədim məhəllələri, Cıdır düzü, İsa bulağı və digər tarixi yerlərə baş çəkilib.

Qeyd edək ki, ATU həkimləri könüllü olaraq Vətən müharibəsi dövründə hospitalarda işləyən və regionlarında "Şəhid ailələri və qazilərin sağlamlığı" adlı layihədə təmənnasız çalışan həkim və tibb işçiləridir.



Azərbaycan Tibb Universitetində növbəti xeyriyyə aksiyası keçirilib. Məşhur oftalmoloq, akademik Zərifə Əliyevanın doğum gününə həsr edilmiş humanitar aksiyaya çərçivəsində universitetdə təhsil alan tələbələr pulsuz göz əməliyyatı olunub.

Xatırladaq ki, bu silsilə aksiya ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli və tanınmış oftalmoloq həkim



Aztəminatlı ailələrdən olan tələbələr təmənnasız əməliyyat edilib

Qurban İsmayılovun təşəbbüsü ilə keçirilir. ATU-nun Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Oftalmologiya şöbəsinin müdiri Qurban İsmayılov qeyd edib ki, tələbələr Excimer lazer göz əməliyyatı olunub: "Onlar aztəminatlı

ailələrin övladlarıdır. Gənclərin gözündə yüksək dərəcəli miyoplar aradan qaldırılıb və əməliyyat tam fəsadsız başa çatıb".

Aksiya 3 gün ərzində davam edib və ümumilikdə 25 tələbə əməliyyat olunub. Qeyd edək ki, əməliyyat

xərcləri universitetin rəhbərliyi və Qurban İsmayılovun özü tərəfindən ödənilir. ATU rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə hər il mayın 10-da - ümum-millil lider Heydər Əliyevin anadan olmasının ildönümlərində də tələbələr üçün belə aksiyalar təşkil olunur.

"Tələbələr universitet həyatındakı rolu yüksəlməlidir"

Azərbaycan Tibb Universitetinin Böyük Elmi Şurasının növbəti iclası mayın 5-də keçirilib. İclası universitetin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli açaraq gündəlikdə duran məsələləri diqqətə əvvəlcə ötən ilin yekunlarına dair ATU-nun Təbii İşləri üzrə prorektoru, dosent Zülfüqar Musabəyovun hesabat məruzəsi dinlənilib.

Ölkə prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin uzaqgörən siyasəti, diplomatik addımları, müzəffər ordumuzun gücü hesabına xalqımızın böyük zəfər qazandığını, 2020-2021-ci illərin ölkəmiz üçün yaddaqalan illər olduğunu söyləyən prorektor, eyni zamanda COVID-19 cəbhəsində gedən müharibənin də uğurla nəticələndiyini vurğulayıb.

O, ölkə üzrə təhsil prosesinin onlayn və distant formatda həyata keçirildiyini və Azərbaycan Tibb Universitetinin bu ağır sınaqdan da az itkilərlə çıxmağı bacardığını qeyd edib. Həmçinin buraxılış imtahanlarının karantin rejiminin tələblərinə uyğun şəkildə təşkilindən, tələbələrin istəklərinə əsasən, tədris prosesində bir çox yeniliklərin tətbiqindən söz açıb.

Hesabat dövründə Səhiyyə Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, digər dövlət qurumları və müxtəlif təşkilatlardan ATU-ya daxil olan müraciətlərin, sorğuların vaxtında cavablandırıldığını, qaldırılan məsələlərlə bağlı müvafiq tədbirlərin görüldüyünü deyən prorektor, bu müddətdə icra olunan layihələr haqqında da ətraflı məlumat verdiyini xatırladı. Bildirib ki, "Açıq hökumətin təşviqinə dair 2020-2022-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"nın icrası, "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" dövlət proqramının həyata keçirilməsi ilə bağlı ATU-da təşkil edilmiş tədbirlər, COVID-19 virusuna qarşı aparılan profilaktik peyvəndləmə haqqında məlumatlar aidyyəti orqanlara təqdim olunub. Bundan əlavə, "Milli Təbii İşlər Konsepsiyası – Milli Profil" konsepsiyası haqqında rəy, "Korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi üzrə 2021-2025-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı"na dair təkliflər hazırlanıb.

Z.Musabəyov 2021-ci ildə Azərbaycan Tibb Universitetinin Beynəlxalq Akkreditasiya və Reytinq üzrə Müstəqil Agentliklə (Independent Agency For Accreditation and Rating) müqavilə imzalamasını ən önəmli hadisə kimi qiymətləndirib: "Bu müqavilə əsasında ATU-nun tədris proqramlarının akkreditasiyadan keçməsi prosesinə başlanıldı. Azərbaycan Tibb Universiteti üç proqram üzrə (müalicə işi, stomatologiya və eczacılıq) uğurla akkreditasiyadan keçdi və 5 illik sertifikat qazandı. ATU-nun tədris proqramlarının akkreditasiya olunması diplomların dünyada tanınma coğrafiyasının genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlardan biridir".

Hesabat məruzəsində ATU-nun rəsmi saytının və rəsmi media orqanı olan "Təbib" qəzetinin həm məzmun, həm də dizaynında mühüm dəyişikliklərin edilməsi haqqında fikirlər də öz əksini tapıb. Bildirilib ki, görünüşü daha da modernləşdirilən saytın funk-

Böyük Elmi Şurada çıxış edən professor Gəray Gəraybəyli yeni tədris ilindən nizam-intizam məsələlərinə xüsusi diqqət yetiriləcəyini vurğulayıb

sionallığı, həmçinin beynəlxalq akkreditasiya qurumunun tələblərinə uyğun olaraq yaddaşı artırılıb. Tədrisə aid bir çox sənədlər elektron formatda sayta yerləşdirilib.

Qeyd olunub ki, "Təbib" qəzetində universitet həyatı, o cümlədən tədrisin təşkili, həkimlərimizin fəaliyyəti daha dolğun və operativ şəkildə işıqlandırılır. Eləcə də ATU-nun şəhidləri haqqında araşdırma məqalələr hazırlanaraq oxuculara təqdim olunur, müxtəlif rubrikalar altında tələbələrimizə tez-tez yer verilir. Görülmüş optimallaşdırıcı tədbirlər nəticəsində qəzetin çap xərcində də xeyli qənaətə nail olunub.

Hazırda "Təbib" qəzetinin məzmun və tərtibatına görə respublika səviyyəli nəşrlərdən geri qalmadığını vurğulayan prorektor, kafedra rəhbərlərini və professor-müəllim heyətini qəzetlə daha fəal əməkdaşlıq etməyə çağırıb.

Məruzəsində ATU-nun Tələbə Gənclər Təşkilatının, Azərbaycan Tələbə Gənclər Təşkilatları İttifaqının təşəbbüsü və ATU rəhbərliyinin dəstəyi ilə həyata keçirilən "Rezidenturaya birlikdə hazırlaşaq" layihəsinə də toxunan Z.Musabəyov, bir neçə ay boyunca tələbə və məzunların rezidentura imtahanına hazırlıq prosesinə dəstək olmaq məqsədi ilə tam ödənişsiz formada silsilə onlayn görüşlər təşkil edildiyini bildirib:



"Tədbirlərdə izah olunan mövzular imtahani əhatə edib və iştirakçıların imtahanda daha yaxşı nəticə əldə etməsinə müsbət təsir göstərib. Layihənin 1000-dən çox iştirakçısı, tədbirlərin isə ümumilikdə onlayn şəkildə 7 mindən çox izləyicisi olub. Layihənin yekununda ATU-nun rektoru, professor Gəray Gəraybəyli təşkilatçıları və icraçıları qəbul edib. Layihədə aktiv şəkildə iştirak edən, mövzuları izah edən, iştirakçıların suallarını hərtərəfli cavablandıran müəllim-ekspertlərə təşəkkürnamələr təqdim olunub".

Çıxışında şəhid məzunlarımızın xatirəsinə həsr olunmuş tədbirlərə də geniş yer ayıran məruzəçi, ATU-nun Hərbi Tibb Fakültəsinin kitabxanasına 44 günlük Vətən müharibəsində şəhid olan tibb xidməti leytenantı, universitetimizin məzunu Turqut Xəlilbəylinin adının verildiyini deyib: "Turqut Xəlilbəylinin şəxsi kitabları onun guşəsində yerləşdirilib. Kitabxanada ATU-nun digər şəhid məzunlarına həsr olunmuş guşələr də yaradılıb. Hərbi tibb

fakültəsinin nəzdində yerləşən bütün müəllimlərin zəllərinə şəhid məzunların adları verilib. Universitetimizin həyatında şəhidlərimizin adları həkk olunmuş abidənin açılışı keçirilib".

Tələbələrimizin respublika səviyyəli müxtəlif yarışlarda iştirakından və idman uğurlarından da danışan Z.Musabəyov, rəhbərlik etdiyi prorektorluğun həm də universitetdə, tələbələr arasın-



da maarifləndirmə tədbirlərinə nəzarət işlərini həyata keçirdiyini vurğulayıb. Bildirib ki, ölkəmizdə gənclər arasında intihar hallarının baş verməsi hər kəsdə narahatlıq yaradır: "Bu məsələ ilə bağlı

bu haqda proqram tərtib edilərək məruzəçilərlə razılaşdırılıb".

Humanitar aksiyalar, tələbə aktivliyinin stimullaşdırılması istiqamətində görülən işlərdən də bəhs edən prorektor Z.Musabəyov çıxışının sonunda Elmi Şura üzvlərini İntizam Komissiyasının fəaliyyəti barədə məlumatlandırıb. Onun sözlərinə görə, il ərzində 12 nəfərə xəbərdarlıq edilib, 4 nəfərə töhmət, 2 nəfərin isə

tində, eləcə də digər məsələlərdə şəffaflığa nail olmaq üçün ictimai təşkilatlarla əlaqələr genişləndirilməlidir. Bu həm müasir dövrün, həm də beynəlxalq akkreditasiya, reytinq şirkətlərinin tələbidir. Universitetin idarəçiliyində, həmçinin müxtəlif məsələlərin monitorinqində tələbələrin rolu kifayət qədər artmalıdır. Universitetdə gedən tədris prosesi ilk növbədə tələbələr üçündür. Necə ki bizim məhsulumuz tələbələrdir, bizə qiymət verən də tələbələr olmalıdır".

Professor G.Gəraybəyli pandemiya dövründə tələbələrin asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsinə diqqətin təbii olaraq azaldığını söyləyərək bildirib ki, artıq bu məsələyə yenidən baxılmalıdır. Rektor ictimai rəyə, xüsusən də gənclərə təsir edə bilən tanınmış insanları universitetimizə dəvət etməyin vacibliyini də söyləyib və bunu təbii işlərin bir istiqaməti kimi səciyyələndirib.

"Təbib" qəzeti haqqında deyilən müsbət fikirləri təqdir edən universitetin rəhbəri bəzi mətləblərə də aydınlıq gətirib. Bu barədə qəzetin baş redaktoru ilə müzakirələr apardığını diqqətə çatdıraraq, qeyd edib ki, hər bir əməkdaşın istənilən mövzuya dair fikir bildirməyə haqqı var. Ancaq yaxşı olar ki, məqalələr qəzetdə işıqlandırılmamışdan öncə kafedralarda müzakirə olunsun.

Universitetin yataqxanalarında yaşayan tələbələrlə mənəvi söhbətlərin aparılmasını da vacib hesab edən rektor, hörmətli professorlarımızın, xanım əməkdaşlarımızın mütəmadi olaraq tələbələrlə qeyri-rəsmi formatda görüşmələrini tövsiyə edib.

Artıq 3-cü ildir ki, akademik Zərifə Əliyevanın və ulu öndər Heydər Əliyevin ad günündə ərəfəsində xeyriyyə aksiyaları təşkil edən Tədris Cərrahiyyə Klinikasının Oftalmologiya şöbəsinin müdiri Qurban İsmayilova təşəkkürünü bildiren rektor, yekun nitqində İntizam Komissiyasının fəaliyyətini də yüksək qiymətləndirib və yeni tədris ilindən nizam-intizam məsələlərinə xüsusi diqqət yetiriləcəyini vurğulayıb.

Bundan sonra digər məsələlər müzakirəyə çıxarılıb. Təhsilçilərin biliyinin ölçmə-qiymətləndirmə sistemində dəyişikliklər barədə şura üzvlərinə məlumat verilib.

2022-2023-cü tədris ilindən etibarən, "Epidemiologiya" kafedrasının "Epidemiologiya və biostatistika" adlandırılması, "Tibb təhsili və innovasiya", "Tədris və təhsildə keyfiyyət təminatı" şöbələrinin bazasında müvafiq olaraq "Innovasiya və keyfiyyətin idarə olunması", "Tədris" şöbələrinin yaradılması qərara alınıb.

Həmçinin Apellyasiya Komissiyasının Əsasnaməsinin qəbul edilməsinə razılıq verən Elmi Şura, sonda elmlər doktoru işlərinin mövzusunun və elmi məsləhətçisini, eləcə də elmi adları təsdiqləyib.

Arif MƏMMƏDLİ

Ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Avropa üzrə regional direktoru Hans Henri Kluge səhiyyə naziri Teymur Musayevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Tədbirdə Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli və ölkəmizin digər səhiyyə qurumlarının rəhbərləri də iştirak edib.

ölkə nümayəndəliyinin fəallığını xüsusilə qeyd edib.

Səmimi qəbula görə təşəkkürünü bildiren Hans Henri Kluge global səhiyyə hədəflərinə nail olmaq üçün ilkin səhiyyə xidmətlərinin prioritet təşkil etməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb. Koronavirus infeksiyası mövzusunda toxunan ÜST-ün Avropa üzrə regio-

da olub. O, "Avropa İmmunlaşdırma Həftəsi" çərçivəsində keçirilən tədbirlərə qatılıb. Səfərdə Teymur Musayevin rəhbərliyi ilə Səhiyyə Nazirliyinin nümayəndə heyəti, Azərbaycan Tibb Universitetinin rektoru, professor Gəray Gəraybəyli, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏ-

Rektor Düşənbədən uğurla qayıdan tələbələrini qəbul edib



Universitetimizin tələbələri Səbinə Həsənzadə və Fəridə Ağayarı Əbu Əli ibn Sina adına Tacikistan Dövlət Tibb Universitetində keçirilən konfransda uğurla iştirak ediblər. Rektor, professor Gəray Gəraybəyli səfərdən qayıdan tələbələri qəbul edib, onların beynəlxalq tədbirlə bağlı təəssüratlarını dinləyib.

Görüş zamanı məlumat verilib ki, ATU-nun II Müalicə profilaktika fakültəsinin II kurs tələbəsi Səbinə Həsənzadə tibbi konfransda "Anatomiya kafedrasının Karpal tunel sindromunun morfoloji əsaslandırılması" mövzusunda təqdim edib. Həmin fakültənin digər tələbəsi Fəridə Ağayarı isə Daxili xəstəliklər kafedrası üzrə "Sinovidlər zamanı oynaqalarda baş verən dəyişikliklər" mövzusu ilə çıxış edib. Onların təqdim etdiyi mövzular 2-ci yerə layiq görülüb.

Professor Gəray Gəraybəyli uğurlu nəticə ilə bağlı tələbələri təbrik edib, belə təcrübənin gənclər üçün çox əhəmiyyətli olduğunu vurğulayıb. Rektor belə təşəbbüslərin hər zaman universitet rəhbərliyi tərəfindən dəstəklənəcəyini bildirib. Tacikistan Dövlət Tibb Universiteti tərəfindən ATU rəhbərliyinə ünvanlanan təşəkkürnamə rektor, professor Gəray Gəraybəyliyə təqdim olunub.

Qeyd edək ki, tələbələrin tədbirdə iştirak xərcləri ATU tərəfindən qarşılanıb.

Azərbaycan Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə yaxından əməkdaşlıq edir

Qurumun Avropa üzrə regional direktoru Bakıda görüşlər keçirib, Şamaxıda tədbirlərə qatılıb



Qonaqları salamlayan səhiyyə naziri ölkəmizin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə əməkdaşlığa böyük önəm verdiyini vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan nüfuzlu səhiyyə təşkilatı ilə 1992-ci ildən sıx əməkdaşlıq edir və bu münasibətlər hər il yüksələn xətlə inkişaf etməkdədir: "Ötən 30 il müddətində qarşılıqlı əməkdaşlıq şəraitində mühüm işlər görülmüş, ölkə, regional və global səviyyələrdə uğurlu layihələr həyata keçirilib. Bu əməkdaşlığın başlanğıcında yeni qurulan müstəqil dövlətimizin səhiyyəsi müəyyən çətinliklərlə üzləşib. Sonradan ölkə rəhbərliyinin səhiyyə sektoruna xüsusi qayğısı və uzaqgörən siyasəti nəticəsində bu çətinliklər mərhələli şəkildə aradan

qaldırılıb. Bu işdə bizə yaxından kömək edən etibarlı tərəfdaşlardan biri də Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı olub".

Nazir COVID-19-la mübarizədə ölkə daxilində görülmüş işlər, habelə beynəlxalq müstəvidə Azərbaycanın göstərdiyi yardım və irəlilədiyi təşəbbüsləri qeyd edib: "Azərbaycanın pandemiya ilə mübarizədə gördüyü işlər və əldə etdiyi nailiyyətlər ÜST-ün Baş direktoru Tedros Qebreyesus tərəfindən də yüksək qiymətləndirilib".

Öz çıxışında Teymur Musayev, həmçinin milli səhiyyənin təkmilləşdirilməsi və müasirləşdirilməsi istiqamətində aparılan işlərdə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının

regional direktoru COVID-19 peyvəndlərinin digər ölkələrə göndərilməsi kimi humanist addıma görə Azərbaycan rəhbərliyinə təşəkkürünü ifadə edib.

Ölkəmizin səhiyyə sistemində aparılan islahatların dəstəkləndiyini bildiren Hans Henri Kluge təmsil etdiyi qurumun Azərbaycanda rəqəmsal səhiyyənin inkişafına hər cür dəstək verməyə hazır olduğunu deyib.

İşgüzar və səmimi şəraitdə keçən görüş zamanı tərəflər, həmçinin Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi ilə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı arasında potensial əməkdaşlıq sahələri üzrə geniş müzakirələr aparılıb.

Qeyd edək ki, ölkəmizə səfəri çərçivəsində Hans Henri Kluge Şamaxı-

BİB) nümayəndələri də iştirak ediblər.

Qonaqlar Şamaxı Olimpiya Mərkəzində keçirilən tədbirə qatılıb, daha sonra rayonun Göylər kəndində ilkin səhiyyə xidməti məntəqəsinə, səyyar klinikaya və immunlaşdırma stendinə baş çəkib, tibb işçiləri və tələbələrle görüşüblər. Eləcə də ilkin səhiyyə xidmətinin təkrar təşkili modeli ilə tanış olmaq üçün Şamaxı Təlim Mərkəzini ziyarət ediblər.

Qeyd edək ki, səfər ÜST-ün Azərbaycan nümayəndəliyinin həyata keçirdiyi "COVID-19 əleyhinə vaksinasıyaya dəstək" layihəsinin altı kənddə gerçəkləşdirdiyi immunisasiya kampaniyası çərçivəsində baş tutub.



Universitetimizin Tədris İdman Kompleksində "Narkomaniyaya yox deyək!" mövzusunda maarifləndirici tədbir keçirilib. Əvvəlcə şəhidlərimizin xatirəsi anılıb və onların şərəfinə ucaldılmış abidənin önünə güllər düzülüb.

ATU-nun Stomatologiya fakültəsinin V kurs tələbəsi Əli Əliyevin aparıcılığı ilə baş tutan tədbirdə müasir dövrümüzün ən ağırlı bəla-larından birinin el arasında "ağ ölüm" kimi tanınan narkomaniya olduğu, insanların sağlamlığına böyük təhlükə yaradan bu bəşəri bəlaya qarşı mübarizənin vacibliyi diqqətə çatdırılıb.

Tədbirdə çıxış edən ATU-nun Təbiiyə işləri üzrə prorektoru, dosent Zülfüqar Musabəyov ölkə başçısı İlham Əliyevin bu ili "Şuşa ili" elan etdiyini və bu qərarın ictimaiyyət tərəfindən razılıqla qarşılandığını xatırladı. O, Azərbaycanın mirvarisi sayılan Şuşa şəhərinin 30 ilə yaxın işğal altında qaldığını, amma heç vaxt heç bir azərbaycanlının yaddaşından silinmədiyini qeyd edib: "Bu il Şuşa təkəcə Azərbaycanın deyil, bütün türk dünyasının mədəniyyət paytaxtına çevrilib. İndi bu qədim şəhərin tarixi görkəmi bərpa olunur, böyük layihələr reallaşdırılır. Yeni yaraşlıq binaların təməli qoyulur. Bütün bunlar Şuşa haqqında hədəfimiz daha geniş miqyasda davamıdır.

"Narkomaniyaya yox deyək!" adlı maarifləndirici tədbir keçirilib

Prorektor Zülfüqar Musabəyov: Cəmiyyətin bütün zümrələri bu bəla ilə mübarizədə birləşməlidir

Biz çox xoşbəxtik ki, Şuşanın 270 illiyini yüksək səviyyədə qeyd edə bilirik".

"Şuşa ili" çərçivəsində ayrı-ayrı təşkilatlarda, o cümlədən Azərbaycan Tibb Universitetində bir çox tədbirlərin planlaşdırıldığını söyləyən prorektor, bu tədbirlərin müxtəlif mövzuları əhatə etdiyini deyib. Bildirib ki, belə tədbirlərin sırasına sağlamlığın qorunması, gənclər arasında pis vərdişlərin yayılmasının qarşısının alınması ilə bağlı tədbirlər də daxildir: "Narkomaniya XXI əsrin də global problemlərindən biri kimi qalmaqda və can almaqda davam edir. Bu bəla cəmiyyətin məhvünə yönəldiyindən, onunla mübarizəyə hər kəs qoşulmalıdır. Bütün instansiyalar mümkün variantlardan istifadə edərək bu amansız bəlaya qarşı mübarizə aparmalıdır. Həm maarifləndirmə, həm də inzibati qaydada tədbirlər görülməlidir. Narkomaniyanı yalnız tibb işçilərinin gücü ilə aradan qaldırmaq mümkün deyil. Cəmiyyətin bütün zümrələri bu bəla ilə mübarizədə birləşməlidir. Azərbaycanda da bu istiqamətdə xeyli işlər görülür. Dövlət tədbirləri sırasında maarifləndirmə mühüm yer tutur. Bu gün keçirdiyimiz tədbir də məhz maarifləndirmə işinin gücləndirilməsinə töhfəməizdir".

Bundan sonra mövzu ilə bağlı Ali Baş Komandan İlham Əliyevin gənclərə və idmançılara müraciətinin əks olunduğu videoçarx nümayiş etdirilib.

Təhsil Nazirliyinin Ümumi və məktə-



bəqədər təhsildə məzmun, tədris və qiymətləndirmə şöbəsinin müdiri Vəfa Yaqublu çıxışında diqqəti narkomaniyanın emosional tərəfinə yönəldib. Qeyd edib ki, narkomaniyaya gətirib çıxaran səbəblərdən biri də gənclər arasında mübahidə olunan qarəzslilik sindromudur. Yəni qısa zamanda daha çox sərvətə və mənsəbə sahib olmaq iddiasında olanların ümidləri boşa çıxdıqda, çarəni narkomaniyada axtarırlar. Ona görə də narkomaniyaya düşər olarlara günahkar kimi yox, günahın qurbanı kimi baxmaq, mübarizəni də günahın özünə qarşı aparmığı məsləhət görüb.

Bakı şəhər Gənclər və İdman Baş İdarəsinin rəisi Rəqif Abbasov isə Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən narkomaniyaya qarşı aparılan mübarizə tədbirləri üzərində daha çox dayanıb. Bildirib ki, narkomaniyaya

qarşı mübarizədə deyəndə, risk qrupuna daxil olan, problemlə üzləşmiş insanları nəzərdə tuturuq. Onun sözlərinə görə, risk qrupuna düşmək ehtimalı olanların sayı risk qrupunda olanların sayından daha çoxdur. Bu baxımdan, risk qrupuna düşmək ehtimalı olan insanlarla iş aparmağın zəruriliyini, ictimai qınağın əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb.

Azərbaycan Milli Anti-Doping Agentliyinin (AMADA) hüquqşünası Gülnaz Ələsgərova, Gənclər və İdman Nazirliyinin seleksiya üzrə baş mütəxəssisi Elvin Zeynalli, ATU-nun Psixiatriya kafedrasının dosenti Araz Manuçeri Lalei və Bakı şəhəri Təcili Təxirəsalınmaz Tibbi Yardım Stansiyasının həkim psixiatri Ramil Hüseynzadə də tədbirdə çıxış edərək bəşəriyyətin ən ağırlı problemlərindən olan, ciddi təhlükə mənbəyinə çevrilən narko-



maniyanın hamı üçün eyni dərəcədə təhlükə törətdiyini vurğulayıblar və öz tövsiyələrini veriblər.

Bədii hissədə tədbir iştirakçıları ATU-nun Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin Teatr Klubunun həvəskar aktyorlarının rol aldığı "Bir idmançının taleyi" tamaşasına baxıblar.

ATU-nun "Təbib" idman klubunun sədri Qələndər Aslanov təşkilat komitəsi adından bütün tədbir iştirakçılarına və mövzuya dair öz dəyərli fikirlərini bölüşən natiqlərə təşəkkürünü bildirib. Gənclərimizi öz ailələrini, əzizlərini, çevrələrini, ümumilikdə xalqımızı bu bələdan qorumağa çağırıb.

Tədbirin sonunda məruzəçilərə və təşkilat komitəsinə yaxından köməklik göstərən, xüsusi fəallıqları ilə seçilən könüllü tələbələrə təşəkkürnamələr təqdim olunub.

Ukraynalı həkimlərə yardım göndərilib

Azərbaycan Ağzı və Üz-çənə Cərrahları Cəmiyyəti (AZOMFS) humanizm və həmkarlıq prinsiplərinə əsaslanaraq, Ukraynada müharibənin ilk günlərindən bu ölkədən olan həmkarları ilə əlaqə saxlayıb, onların ehtiyacları haqqında məlumat əldə edib.



AzOMFS-in Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrində bu sahədə zəngin təcrübə qazanan fəal üzvlərinin bu təşəbbüsünə cavab olaraq, Ukrayna Kəllə-üz-çənə Cərrahları Cəmiyyətinin prezidenti, akademik Vladislav Malançuk hazırkı mərhələdə üzün odlu silahla yaralanmaları və digər vasitələrlə zədələnmələrinin müalicəsində osteosintez əməliyyatlarının aparılması üçün xüsusi alət və materiallara ehtiyac olduğunu qeyd edib.

AzOMFS qabaqcıl şirkətlərin istehsal etdiyi alət, rekonstruktiv və mini-titan lövhələr, digər materiallar əldə edərək, ümumilikdə 7 min manat dəyərində olan yardımı lazımı ünvana çatdırıb.

Azərbaycan Ağzı və Üz-çənə Cərrahları Cəmiyyətinin sədri, professor Çingiz Rəhimovun V.Malançuka məktubunda Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı ukraynalıların ölkəmizə dəstəyinin önəmi xüsusi vurğulanıb, bu dostluq nümunəsinin xalqımız tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyi qeyd olunub. Məktubda, həmçinin AZOMFS-un

ukraynalı həmkarlarına bundan sonra da yardım etmək üçün daim hazır olduğu vurğulanıb.

Ukrayna Kəllə-üz-çənə Cərrahları Cəmiyyətinin prezidenti V.Malançukun professor Ç.Rəhimova cavab məktubunda dünyanın aparıcı şirkətlərinin istehsalı olan alət və materiallara görə dərin minnətdarlıq ifadə edilib. O, azərbaycanlı həmkarları tərəfindən göndərilmiş bu humanitar yardımın ukraynalı həkimlərin zərərçəkmişlərə ixtisaslaşmış tibbi yardım göstərmək imkanlarını xeyli artırdığını xüsusi vurğulanıb. Məktubda bu yardımın Azərbaycanda və digər ölkələrdə keçirilmiş elmi forumlarda hər iki ölkənin həkimləri arasında qurulmuş uzunmüddətli sıx işgüzar əlaqələrin, habelə üz-çənə cərrahlarının beynəlxalq həmrəyliyinə göstəricisi olduğu qeyd edilib.

V.Malançukun məktubunda Azərbaycan Ağzı və Üz-çənə Cərrahları Cəmiyyətinin göndərdiyi alət və materiallardan istifadə olunmaqla aparılmış cərrahiyyə əməliyyatlarının fotosəkilləri də yer alıb.

Yazın gəlişi, eləcə də iqlim dəyişikliyi ilə əlaqədar olaraq meteorhəssas insanlarda, o cümlədən hipertoniya xəstələrdə problemlər baş qaldırır. Bu fəsilə özünü halsız hiss edən, iştahası kəsilən, qan təzyiqi gün ərzində bir neçə dəfə dəyişən insanlara tez-tez rast gəlmək olur. Bu cür halların insan orqanizminə təsirləri və hansı profilaktik tədbirlər görülməsi ilə bağlı ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasının Nevrologiya şöbəsinin müdiri, Nevrologiya kafedrasının dosenti Aygün Musayeva-nın fikirlərini öyrəndik.

ya xəstəliyi ürək-damar sisteminin, böyrəklərin və digər orqanların zədələnməsinin aparıcı risk amili və dünyada əsas ölüm səbəblərindən biridir. Arterial hipertenziya xəstəliyinə əvvəllər yaşlılarda rast gəlinirdi, indi təəssüf ki, gənclər arasında da yayılmağa başlayıb.

Şöbə müdiri emosional və ya stres vəziyyəti ilə üzleşən insanlarda qan təzyiqinin qısa müddət ərzində kəskin yüksəlməsindən fərqli olaraq, hipertoniyanın ciddi bir xəstəlik olmasına və onun tədricən damar

Həkim bu xəstəliyin profilaktikasından da söhbət açdı, onun əsasən iki yerə bölündüyünü bildirdi: "İlk növbədə hipertoniyanın inkişafının qarşısını almaq üçün sağlam, amma risk altında olan insanlar gimnastika etməli, orta dərəcədə fiziki fəal olmalı, yeni gəzməli, üzgüçülük məşğul olmalı, pəhriz saxlamalıdır. Bu zaman duzdan və konservləşdirilmiş qidalardan az istifadə etməlidirlər. Qidalanma zamanı balıq məhsullarından, meyvə-tərəvəzdən çox istifadə edilərsə, daha yaxşı olar. Eləcə də

Yaz gəlib, qan təzyiqimiz " oynayır" - nə edək?

Tədris Terapevtik Klinikasının şöbə müdiri "səssiz qatil"ə qalib gəlməyin yollarını açıqlayır

A.Musayeva meteoroloji hava şəraitinin ürək-damar xəstəlikləri və hipertoniya əziyyəti çəkənlərə mənfi təsir göstərdiyini bildirdi. Tibb aləmində bu barədə çoxsaylı tədqiqat işləri, dəyərli araşdırmalar aparıldığı qeyd etdi: "Hava şəraitinin dəyişməsi ilə əlaqədar qan təzyiqində dalğalanmalar müşahidə olunur. Adətən havanın çox isti və ya soyuq olması da təzyiq dəyişikliyinə gətirib çıxarır. Çünki belə hava şəraiti hipertoniya xəstələr üçün əlverişsiz hesab olunur".

Həkim ÜST-ün məlumatına görə, dünyada 1.13 milyard insanın arterial hipertenziyadan əziyyət çəkdiyini və bu cür xəstələrin əksəriyyətinin aşağı və orta gəlirli ölkələrdə yaşadığını söylədi: "Verilən proqnozlara görə, 2025-ci ilədək hipertoniya əziyyət çəkən insanların sayının 15-20% artaraq 1.5 milyarda çatacağı ehtimal olunur. Bu isə göründüyü kimi, kiçik rəqəm deyil. Bəzən insanlarda baş verən həyəcanlanmalar, gərginlik və xroniki stres halları da adicəkilən xəstəliyin yaranmasının əsas amillərindən hesab edilir. Hipertoni-

divarlarının zədələnməsinə gətirib çıxarmasına diqqət çəkdi: "Bəzən elə olur ki, xəstələrin bir qisminə qan təzyiqi yüksəlir, amma özlərinin bundan xəbəri olmur. Ona görə ki, baş qaldıran simptomlar tibbi yardım göstərmək zərurəti yaratmır. Bu səbəbdən hipertoniyanı "səssiz qatil" adlandırırlar".

A.Musayeva bildirdi ki, çox vaxt xəstəliyin əlamətləri yalnız inkişaf etmiş hipertoniya böhranları zamanı müşahidə olunur: "Bu zaman qan təzyiqi kəskin şəkildə artır. Xəstələrdə baş ağrısı, ürəkbulanması, başgicəllənmə, qusma, döş qəfəsində ağrılar, nəfəs darlığı, qulaqlarda küy və ümumi zəiflik baş verir. Şübhəsiz ki, arterial hipertoniyanın inkişafında bir amil kimi irsiyyətin də rolu danılmazdır. Əsasən oturaq həyat tərzi sürən və balanslaşdırılmış qidalanma rejiminə əməl etməyən orta və yaşlı nəslin nümayəndələri risk qrupuna aid ediliblər. Xəstəliyin başlanmasını şərtləndirən amillər sırasına siqaret, alkoqoldan sui-istifadəni, psixo-emosional stressi, yüksək xolesterini və qan şəkərinə də əlavə etmək olar".



stresli vəziyyətdən qaçmaq, sağlam bədən çəkisinə və normal istirahətə nəzarət etmək, vaxtında və qədərində yatmaq lazımdır. İkincili profilaktika zamanı isə, ciddi riayət etməklə qeyri-dərman müalicəsi (həyat tərzi dəyişməsi, düzgün qidalanma, gimnastika) və ömürlük təyin edilmiş dərman müalicəsinin (mono və ya kombinasiya terapiyasının seçilməsi) aparılması nəzərdə tutulur. Sağlam həyat tərzi xəstəliyin müalicəsinin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Burada xəstələrin öz vəziyyətlərinə məsuliyyətli yanaşması da vacib amillərdən biridir".

Qabil ABDULLAYEV

Qazaxıstan universitetinin nümayəndə heyəti ATU-da qonaq olub



Azərbaycan Tibb Universiteti Cənubi Qazaxıstan Tibb Akademiyasından nümayəndə heyətini qəbul edib. Qazaxıstanın Çimkənt şəhərində yerləşən bu universitetin II Daxili xəstəliklər kafedrasının müdiri, professor Güljan Nurbekovna Dosıbayeva və həmin kafedranın assistenti Aliyə Kadırcanovna Botabekova ATU-da qonaq olublar.

Qonaqlar əvvəlcə ATU-nun Tədris Terapevtik Klinikasını ziyarət ediblər, tibb müəssisəsinin müxtəlif şöbələri ilə tanış olublar. Klinikanın direktoru, Əməkdar elm xadimi, professor Surxay Musayev nümayəndə heyətinə klinikanın strukturu, iş prosesi, tədris və müalicə işlərinin təşkili haqqında geniş məlumat verib. Qonaqlar ATU-nun I Daxili xəstəliklər kafedrasının müdiri, professor Vəsədət Əzizov və Hematologiya şöbəsinin müdiri, dr. Şəhla Şabanova ilə də görüşüblər.

Nümayəndə heyətini ATU-nun Elmi işlər üzrə prorektoru, dosent Rauf Bəylərov qəbul edib. Görüşdə ATU ilə Cənubi Qazaxıstan Tibb Akademiyası arasında təhsil və elm sahəsində ikitərəfli əməkdaşlıq məsələləri müzakirə edilib. Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri, dosent Müşfiq Orucov, şöbə müdirinin müavini Nigar Ələkbərova, Ailə təbabəti kafedrasının müdiri vəzifəsini müvəqqəti icra edən dr. İlahə Rəsul görüşdə iştirak ediblər.

yaxın gələcəkdə həyata keçirilməsi planlaşdırılan işlər barəsində ətraflı məlumat verib. Görüşdə ATU Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri, dosent Müşfiq Orucov, dosent Qalina Qəniyeva, Mübadilə proqramları üzrə kordinator dr. Dünya Bayramova iştirak ediblər.

Sonra Astana Tibb Universitetinin nümayəndələri ATU-nun Epidemiologiya kafedrasında fəaliyyətə başlayıblar. Kafedra müdiri, professor İbadulla Ağayev qonaqları kafedra əməkdaşlarına təqdim edib, kafedranın tarixi, həyata keçirilən elmi-pedaqoji fəaliyyət barəsində geniş məlumat verib. Professor Musina və baş müəllim Yerdənova ilə Epidemiologiya kafedrasının müəllimləri arasında təhsil prosesinin təşkilində innovativ texnologiyaların tətbiqi və tədris prosesi zamanı qiymətləndirmənin meyarları haqqında qarşılıqlı təcrübə mübadiləsi aparılıb. Proqramın sonunda qonaq müəllimlərə sertifikatlar təqdim olunub.

Astana Tibb Universitetinin müəllimlərindən mobillik proqramı

Qazaxıstanın Astana Tibb Universitetinin İctimai sağlamlıq və epidemiologiya kafedrasının professoru Ayman Ayaşevna Musina və həmin kafedranın baş müəllimi Gülşat Kaparovna Yerdənova Azərbaycan Tibb Universitetinin İctimai səhiyyə fakültəsinin Epidemiologiya kafedrasında qısamüddətli akademik mobillik proqramı həyata keçiriblər. Proqram Azərbaycan Tibb Universiteti və Astana Tibb Universiteti arasında imzalanmış əməkdaşlıq memorandumu çərçivəsində baş tutub.



Qonaqlar ATU-nun İctimai səhiyyə fakültəsinin rəhbərliyi ilə görüşüblər. Dekan, professor Anar Ağayev rəhbəri olduğu fakültədə aparılmış islahatlar, o cümlədən

Türkiyəli mütəxəssis yeni ixtisasla bağlı fikir mübadiləsi aparıb



Türkiyə Cümhuriyyəti Doqquz Eylül Universitetinin Tibb bacılığı fakültəsinin cərrahi xəstəliklər üzrə tibb bacılığı doktoru, dosent Fatma Vural ATU-da yeni ixtisas olan tibb bacısı işi ixtisası üzrə fənləri tədris edən müəllimlərlə diskussiya xarakterli görüş keçirib.

III Cərrahi xəstəliklər kafedrasının əməkdaşları Azər Qasımov və Ziyalı Rzayev tibb bacısı işi ixtisası üzrə bakalavr səviyyəsində tədris aparıldığını və yeni ixtisas üzrə 4 illik təhsildə baza təhsili ilə yanaşı, peşə bacarıqlarının artırılmasına da diqqət yetirildiyini qeyd ediblər. Onlar hər bir sahə - neyrocərrahiyyə, cərrahiyyə, pediatriya və s. üzrə tibb bacısı işi ixtisaslaşmalarının tədris planı əsasında həyata keçiriləcəyini bildiriblər.

Fatma Vural bu ixtisas üzrə təhsil alan gənclərin

məsuliyyətli olmalarını, vəzifə və öhdəliklərini peşəkar şəkildə yerinə yetirmələrinin zəruriliyini diqqətə çatdırıb: "Tibb bacıları peşə etikasına qaydalarına hər zaman riayət etməli, peşəkar tibb bacısı olmaq üçün zəruri bilik və bacarıqlarını daim artırımalıdırlar. Tədris zamanı bu ixtisas üzrə təhsil alan tələbələr daha çox komanda şəklində işləmək bacarığı qazanırlar. Belə ki, diaqnoz qoyulması, müalicənin planlaşdırılması və xəstəliyin gedişi həkimlərin öhdəsinə düşdüyü halda, tələb olunan istiqamətdə müalicənin aparılması tibb bacılarına həvalə olunur".

Diskussiya şəraitində keçən görüş zamanı bu ixtisasın bakalavr səviyyəsində tədrisinin aktuallığına dair fikir mübadiləsi aparılıb, Fatma Vural iştirakçıları maraqlandıran sualları cavablandırılıb.

Birincili İmmun Çatışmazlığı həftəsi çərçivəsində seminar təşkil olunub

Tədris Terapevtik Klinikada "22-29 aprel Dünya Birincili İmmun Çatışmazlığı həftəsi" çərçivəsində seminar keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan tibb elmləri doktoru Gündüz Əhmədov seminarın gündəliyini diqqətə çatdırıb.

ATU-nun Elmi-Tədqiqat İmmunologiya laboratoriyasının müdiri, professor Gülnarə Nəsrullayeva "Azərbaycanda Birincili İmmun Çatışmazlıqların aşkarlanması və müalicəsi" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. O, tibbin az öyrənilmiş sahəsi olan Birincili İmmun Çatışmazlığının (BİÇ) aktuallığından, problemlərindən danışdı. Professor G.Nəsrullayeva qeyd edib ki, bu problem son 50 il ərzində dünyanın bir çox ölkəsində xüsusi tibb mərkəzlərində öyrənilir və 2013-cü ildə ATU-nun nəzdində də belə bir mərkəz yaradılıb: "Azərbaycan üçün bu problem vacib sayılır. Əhali arasında qohum evliliklərinə tez-tez rast gəlinməsi genetik əsası olan BİÇ-lərin meydana çıxmasına səbəb olur".

2006-2022-ci illərdə Azərbaycanda 139 BİÇ xəstəsinin aşkarlandığını deyən professor, həmçinin bizim populyasiyada qeydə alınan BİÇ-in müxtəlif klinik variantları haqqında statistik məlumat verib. O, ölkəmizdə ən çox rast gəlinən variantın Ümumi Variabel



İmmun Çatışmazlıq (CVİD) və Ataksiya-teleangiektaziya (Lui-Bar sindromu) olduğunu bildirib. Qeydə alınan 139 xəstənin 53-də geniş genetik panel üzrə (407 gen) analizlər aparıldığını və BİÇ-in diaqnozunun dəqiqləşdirildiyini söyləyib. Məruzəsinin sonunda professor BİÇ-in tipindən və ağırlıq dərəcə-sindən asılı olaraq müalicə taktikasının fərdi seçilməsi haqqında da məlumat verib.

Bundan sonra Elmi-Tədqiqat İmmunologiya laboratoriyasının baş laborantı, t.ü.f.d Vəfa Məmmədova "Birincili İmmun Çatışmazlığının irsi ötürülməsinin xüsusiyyətləri" adlı maraqlı bir mövzunu təqdim edib. O, BİÇ xəstələrini aşkara çıxarmaq üçün tətbiq olunan xüsusi diaqnostik alqoritmədən istifadə etməklə xəstəliyi araşdırdığını bildirib. Onun

sözlərinə görə, Azərbaycan populyasiyada ən çox ailəvi xarakter daşıyan Lui-Bar sindromlu xəstələrin ailələrində adətən 2 və hətta 3 uşaq bu sindromdan əziyyət çəkir. Autosom-ressesiv ötürülmə formasına məxsus olan bu xəstəliyin qohum evlilikləri zamanı daha çox üzə çıxdığını bildiren məruzəçi çıxışının sonunda bu sindromdan əziyyət çəkən bir ailədən 2 xəstə qardaşı

işitənlərə təqdim edib. Eyni zamanda bu xəstələrin 5 illik monitorinqi əsasında onların klinik, laborator və immunoloji göstəricilərini nümayiş etdirib.

Növbəti məruzəçi, "Geoden-Rixter" firmasının nümayəndəsi Rəna Məmmədova "Qroprinosin: viral infeksiyalara qarşı mübarizədə əsas oyunçu" mövzusunda çıxış edərək, bu preparatın virus infeksiyalarına qarşı mübarizədə əsas üstünlüklərindən danışdı. Firma nümayəndəsi BİÇ-li xəstə uşaqlara virus infeksiyasının profilaktikası üçün dərman preparatlarının təmənnaş verilməsinin təşkilini vəd edib.

Seminarın sonunda həkimləri və rezidentləri maraqlandıran məsələlərə geniş izahat verilib, aktiv diskussiya aparılıb.

Əməkdaşımız Fransanın Eks-Marsel Universitetində tədqiqat aparıb

Ümumi və toksikoloji kimya kafedrasının baş laborantı İlkin Nəsirli Fransanın Eks-Marsel Universitetinə ezamiyyətdən qayıdıb. Altı ay davam edən proqram zamanı əməkdaşımız Fransada elmi tədqiqat işini aparıb.

İ.Nəsirli bildirib ki, səfərdə məqsəd "Azərbaycanda yayılan kiçik qaraqaytaran (Thalictrum minus L.) bitkisi alkaloidlərinin kimyəvi-toksikoloji tədqiqatı" adlı elmi işinin bir hissəsini həyata keçirmək olub: "Ezamiyyənin ilk 3 ayı Fransa səfirliyinin təqaüd proqramı çərçivəsində həyata keçirildi. Bu səfər Aralıq dənizi Biomüxtəliflik, Dəniz və Kontinental Ekologiya İnstitutunun və Eks-Marsel Universitetinin Qəbul Laboratoriyasının rəhbəri professor Katerin Fernandezin dəvəti ilə baş tutmuşdu. Universitetdə həmin laboratoriyanın üzvü dr. Elnur Qarayev mənim dissertasiyam üzrə məsul şəxs təyin edilmişdi. Marsel Kimya Elmləri Federasiyasına daxil olan Eks-Marsel Universitetinin Kimyəvi Analizlər Mərkəzinin – "Spektropol"un və



Farmakoqnoziya kafedrasının professor və müəllim heyəti ilə ilk tanışlığım ikinci elmi rəhbərim dr. Qaytan Herbertte və dr. E.Qarayev vasitəsilə baş tutdu".

Əməkdaşımız qeyd edib ki, ilk 3 ayda universitetdə olan maye Nüvə-Mağnit Rezonansı (NMR) spektroskopiyasında,

Yüksək Effektiv Maye Xromatografiyasında (YEMX), Kütlə Spektroskopiyasında (KS) istifadə edilən cihazlarda sərbəst işləmək üçün dr. E.Qarayev və dr. Q.Herbertte tərəfindən təlim keçirildi. Nəticədə növbəti aylarda 600 mHz-lik NMR aparatı vasitəsilə sərbəst analiz apara bilib: "Farmakoqnoziya kafedrasında Azərbaycandan apardığım T.minus bitkisinin Altıağac və Qusar rayonu ərazilərindən toplanılmış kök və yerüstü hissələrinin alkaloid tərkibi ekstraksiya edildi. Altıağacdan toplanılmış bitkinin yeraltı hissəsindən 8 alkaloid və Qusardan yığılmış bitkinin yeraltı hissəsindən də fərqli 8 alkaloid fərdi şəkildə ayrıldı, onların kimyəvi quruluşları NMR vasitəsilə analiz olundu. İkinci nəticələrə əsasən, Altıağacdan alınan alkaloidlərdən birinin yeni maddə olması haqqında fikir yürütmək olar. Hal-hazırda alınmış 16 maddənin kimyəvi quruluşlarının 1H, 13C və 2D NMR üsulları ilə müəyyən edilməsi prosesi davam edir".

Stomatologiya fakültəsi TEC-in konfransı keçirilib

Stomatologiya fakültəsinin elmi-tədqiqat və yaradıcılıq fəaliyyəti ilə məşğul olan tələbələrinin 49-cu Tələbə Elmi Cəmiyyətinin (TEC) növbəti konfransı keçirilib.

Konfransı açan Stomatologiya fakültəsinin dekanı, dosent Səid Əhmədov bildirib ki, TEC tələbələrin fəaliyyətinə rəhbərlik edən professor, müəllim və elmi işçiləri cəmləşdirən ictimai təşkilatdır.

TEC-in yarandığı vaxtdan indiyədək istedadlı gənclərə dəstək verdiyini qeyd edən dekan vurğulayıb ki, bu təşkilatın əsas istiqaməti yaradıcı tələbələrin bacarıqlarının üzə çıxarılmasına və eləcə də onların apardıqları elmi-tədqiqat işlərinə yönəlib.

Bundan sonra fakültə Tələbə Elmi Cəmiyyətinin elmi rəhbəri, dosent Rəna Hüseynova bildirib ki, konfransa Azərbaycan, rus və ingilis dillərində



çixış etmək üçün 15 nəfər tədqiqatçı tələbənin elmi məruzəsi daxil olub.

Çıxış edən tələbələr ağız və üz çənə cərrahiyyəsi, ortopedik stomatologiya, uşaq stomatologiyası və terapevtik stomatologiya fənlərindən bəhs edən məruzələr təqdim ediblər. Məruzələrində stomatologiya elminin müxtəlif sahələ-

rini əhatə edən tələbələrdən Sevinc Hacıyeva və Neor Misadne Hamced I, Emin Qaralı və Ashkan Behtar II, Ramilə Muradova və Süsən Yaqubova isə III yerləri tutaraq diplomla təltif olublar. Qalan iştirakçılara isə münisflər heyəti tərəfindən xüsusi sertifikatlar verilib.

İxtisası – istedad

Azərbaycan Tibb Universitetində seçdikləri ixtisasa dərinlən yiyələnən bir çox tələbələr həm də fərqli istedad sahibidirlər. Universitetimizdə gözəl səsi, rəssamlıq qabiliyyəti, əl işləri və digər bacarıqlara sahib olan tələbələr oxuyur. Onlardan biri ATU-nun I Müalicə-profilaktika fakültəsinin 5-ci kurs tələbəsi Aliyə Şahbazovadır. Gözəl musiqi duyumuna malik olan Aliyə ölkəmizdə tələbələr arasında keçirilən yarışmalarda və festivallarda iştirak edib, yüksək nəticələr göstərib. Elə bu günlərdə universitetimizin "Studentvision" layihəsinə ev sahibliyi etməsinə səbəb də onun ötən il bu yarışmada 1-ci yeri qazanması olub.

Oxuyan həkim

Aliyə Şahbazova: "Heç gözləmədim ki, ifam birinci yerə layiq görülər"

Musiqiyə həvəslil olmasının səbəbini valideynlərində görür: "Musiqiyə uşaqlıqdan həvəsim var idi. Amma mənə bu sahəyə meyl yaranmasında valideynlərimin də rolu az olmayıb. Onlar royaldə gözəl ifa edirdilər. Anam Nəilə xanım həkim-ginekoloq olmaqla yanaşı, xoş avazla gözəl mahnılar da oxuyur. Musiqiyə marağım da elə ən çox anamdan gəlir, mənə mahnı oxumağa o həvəsləndirib.

Həmişə bayramlar ailəmizdə çox şən keçirib. Royalın sədası altında hamımız deyib-gülüb, mahnı oxuyub, şənələnmişik. Musiqini ruhumun qidası hesab edir, dinləmək və ifa etməkdən zövq alıram. Bəlkə də sizə qəribə gələcək, daha çox retro mahnıları xoşlayıram. Sovet dövründə bəstələnmiş mahnıları, milli musiqilərimizi, muğamlarımızı dinləyir və ifa edirəm".

SSRİ Xalq artisti Alla Puqaçovanı çox sevdiyini və onun ifa etdiyi mahnıları daha çox dinlədiyini deyən A.Şahbazova orta təhsilini paytaxtın 169 sayılı məktəbində alıb. Orta məktəbdə oxuduğu dövrdə də keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak edib, mahnılar oxuyub, tamaşalarda rollar ifa edib. Aliyənin bu bacarığı həmişə bəyənilib.

Universitetdə təhsil aldığı dövrdə isə bir çox musiqi yarışmalarında iştirak edib. Onlardan ən çox yadda qalanı "Tələbə baharı" yaradıcılıq festivalı və "Studentvision" yarışması olub: "Tələbə baharı" yaradıcılıq festivalı keçiriləndə, bu yarışmada iştirak etməyimi məsləhət gördülər. Həmin festivalın formatına uyğun olaraq, hansısa şair və yazıçının yaradıcılığı ilə bağlı film çəkilir. Ötən il dahi şairimiz "Nizami Gəncəvi ili" olduğundan film onun yaradıcılığına həsr olunmuşdu. Nicat Kazımovun rejissorluğu ilə şairin "Xəmsə"sinin əsasında film çəkilmişdi. Mən Şirin rolunu oynadım və Nizami Gəncəvinin ingilis dilinə tərcümə olunmuş bir qəzəlini ifa etdim. Münsiflər heyətində Cavan Zeynallı, Xəyal Rza, Gülyaz və Gülyanaq Məmmədova bacıları təmsil olunmuşdu. Münsiflər ifamı yüksək qiymətləndirdi. Estrada janrı üzrə 3-cü yerə layiq görüldüm".

Bu uğurdan həvəslənən A.Şahbazova ötən il "Studentvision" yarışmasında da özünü sınamaq qərarına gəlib. Və gözləmədiyi nəticə ilə üzvləşib, festivalın qalibi olub: "Heç gözləmədim, inanmırdım ki, bu yarışmada yer tutam. Yarışmaya bir həvəskar kimi qatılmışdım. Sonda biləndə ki qalib oldum, çox sevindim. Buna görə bu il "Studentvision" yarışmasına universitetimiz ev sahibliyi etdi. Gələcək il layihədə münisflər kimi iştirak etmək üçün dəvət almışam. Amma dərslərə görə iştirak edib-etməyəcəyimi sual altındadır. Aldığım dəvət, göstərilən diqqət mənə çox duyğulandırır. Onu da deyim ki, musiqi ilə peşəkarcasına məşğul olmaq niyyətim yoxdur. Əsas arzum həkim olmaq, insanların sağlamlığının keşiyində dayanmaqdır".

Qeyd edək ki, A.Şahbazova kimi istedadlı tələbələrimiz kifayət qədərdir. Növbəti saylarımızda onları sizinlə yaxından tanış etməyə çalışacağıq.

Qabil ABDULLAYEV

Kimsəsiz uşaqlarla bağlı xeyirxah addım

Universitetimizin Tələbə Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin nəzdində yeni yaradılmış "Hilal" yardım cəmiyyəti aprelin 22-də ilk layihəsini həyata keçirib.

THİK sədri, pediatr Qoşqar İsmayilov rezidentlərimiz Bahar Babayeva, Nigar Paşayeva, Sara Əhmədova və Nübar Məmmədova ilə birlikdə Binə-də yerləşən "Ümid yeri" uşaq sığınacağına baş çəkib, oradakı azyaşlıları müayinə ediblər.

Sonra yardım cəmiyyətinin üzvləri uşaqlarla əyləncəli vaxt keçirib, onlara müxtəlif hədiyyələr təqdim ediblər. Lamiyə Səhratadənin rəhbərliyi ilə keçirilən layihə Baver Kılıç və Elbəy Cəbbarlının yardımı ilə baş tutub. "Hilal" cəmiyyəti bu layihəyə qatılan, uşaqların müayinəsində aktiv iştirak edən həkimlərimizə, o cümlədən reabilitoloq Emin Əliyevə təşəkkürünü bildirib.



Bioloji kimya kafedrasında tələbələr üzərində təcrübə aparılıb



Bioloji kimya kafedrasında kofenin qandakı hormonlara təsirini öyrənmək üçün təcrübə aparılıb. Bu barədə məlumatı adıçəkilən kafedranın müdiri, professor Gülnarə Əzizova verib.

O bildirib ki, Azərbaycanda əhalinin böyük əksəriyyəti kofendən geniş şəkildə istifadə edir: "İstədik ki, bizim populyasiyada kofe içən şəxslərə bunun təsirlərini öyrənmək. Ona görə 14 tələbə üzərində təcrübə aparmağa qərar

verdik. Kofenin tələbələrdə kortizol və testosteron hormonlarına təsirini müəyyənləşdirdik. Aydın məsələdir ki, zehni və fiziki işlə məşğul olanlarda kortizol fərqli dərəcədə dəyişir. Elmi ədəbiyyatlarda göstərilir ki, zehni işlə məşğul olanlarda kortizolun - stress hormonunun qalxması az hiss olunur".

Professor G.Əzizova aparılan təcrübənin nəticələrindən də söhbət açıb. Bildirib ki, ilkin analizlə müqayisədə kortizol və testosteronun miqdarında cüzi artım qeydə alınır: "Bu ayda Xəzər Universitetində "Çay, kofe və kakao Asiya ölkələrində" adlı II beynəlxalq konfrans keçiriləcək. Əczaçılıq fakültəsinin 3-cü kurs tələbəsi Əli Zərbəliyevin həmin konfransda çıxışı nəzərdə tutulur. Aparılan təcrübə ilə bağlı məlumatlar onun çıxışında da öz əksini tapacaq".

Dental implantologiya üzrə praktik kurs tələbələrin böyük marağına səbəb olub

Müasir dövrdə stomatologiyayı dental implantologiyasız təsəvvür etmək mümkün deyil. Artıq implantlardan ölkəmizdə də geniş istifadə olunur və dünyada bu sahədə əldə olunan nailiyyətlər uğurla tətbiq edilir. Bəs bu istiqamət tələbələrimize hansı səviyyədə tədris olunur? Onlar təcrübə verdilərə hansı şəkildə yiyələnirlər?

Suallarımızı Azərbaycan Tibb Universitetinin Ağzı və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrasının dosenti Fərman Həsənovla ünvanladığımız. Onun bildirdiyinə görə, 10 il öncə universitetimizin tədris proqramında dental implantologiya ilə bağlı heç bir mövzuya rast gəlmək mümkün deyildi: "Amma təxminən 7-8 il öncə proqram bu mövzuda bir-iki dərs salındı. Sonra tələbələrin istəyi və tələbatı uyğun olaraq proqrama xeyli mövzuya əlavə olundu. Doğrudur, bu sahədə nəzəriyyəni tələbələrə nə qədər yüksək səviyyədə öyrədirsən-öyrət, praktik məşğələlərin keçirilməsi də vacibdir. Çünki praktik məşğələlərin

keçirilməsi tələbələrdə göz və əldə verdiyin yaranmasına səbəb olur".

F.Həsənov tələbələrə mulyaj çənələr üzərində implant qoymağı öyrətmək üçün "Implantdent" şirkəti ilə əlaqə saxladığını bildirdi: "Biz şirkətin rəhbəri Cəbbar Həsənovla müəssisə olaraq rəhbərlik etdiyi şirkətin "Kaspident" firmasının ölkəmizə gətirdiyi mulyaj çənələr, steril implantlar, cərrahi dəstərlə təmin etdi. Eyni zamanda, kurs təşkil etməklə tələbələrə qablaşdırılmış steril implantlara toxunmadan qabdan necə götürməyi göstərdilər. "Kaspident" firmasının rəhbərləri Hüseyinlu Həsənova, Araz Qibləliyevə təşəkkür edirəm ki, xüsusi bor məşinlərini, çənələrdə frezləmə işlərini aparmaq üçün avadanlıqları belə özləri ilə gətirmişdilər. Stomatologiya fakültəsinin 5-ci kurs tələbələrində həm də avadanlıqların işləmə prinsipi öyrədildi. Və yaxşı oldu ki, bir qrup üçün nəzərdə tutulan kurs digər qrupdakı tələbələrin də marağına səbəb oldu. Nəticədə, onlar da bundan yararlanırlar. Hətta əcnəbi tələbələr də kursa qatıldılar".

F.Həsənov bu kursdan sonra



tələbələrdə Tələbə Elmi Cəmiyyətinin elmi işlə məşğul olmağına səbəb olub. Belə ki, bu yaxınlarda keçirilən TEC-in konfransında çıxış edən 6 nəfərdən 5-i "Dental implantologiya" mövzusunda müraciət edib. Onlardan Stomatologiya fakültəsinin 5-ci kurs tələbəsi Emin Qaralı 2-ci yer tutub.

Sözündən kurs barədə söhbət edəndən sonra E.Qaralı bu işi təşkil etdiyinə görə F.Həsənovla təşəkkürünü bildirdi: "İstər nəzəri, istərsə də praktik baxımdan implantologiya ilə bağlı geniş məlumat əldə etdik. Kursda protokol qaydasına uyğun

necə implant qoymağı, implant qoyulan zaman nələrə diqqət yetirməyin vacibliyini öyrəndik. Bu kurs şəxsən mənə həvə yaratdı. "Dental implantasiya zamanı buraxılan səhvlər" mövzusunda elmi işim Stomatologiya fakültəsi TEC-in konfransında 2-ci yere layiq görüldü".

Tələbələrdən Nərimin Məmmədli də təşkil olunmuş kursdan razılıq etdi: "Implantla bağlı kursda məzun olmadan, sırf tələbə kimi iştirak etmək mənim üçün fərqli hisslər yaratdı. Burada mulyaj çənə üzərində implantın necə yerləşdirilməsini, model üzərində hazırlanma ardıcılığını fərdi olaraq öyrənmək bildik".

Allah rəhmət eləsin!

Azərbaycan Tibb Universitetinin kollektivi "Təbib" qəzetinin əməkdaşı Qabil Abdullayevə anası

Bilqeyis xanımın

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili, Qidalanma və tibbi ekologiya kafedrasının əməkdaşları İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrasının assistenti Rafail Musayevə oğlu

Əli Musayev

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirirlər və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili, Qidalanma və tibbi ekologiya kafedrasının əməkdaşları İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrasının dosenti Rafiq Liftiyevə oğlu

Tərən Liftiyevin

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirirlər və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN TİBB UNIVERSİTETİ

KAFEDRALAR ÜZRƏ AŞAĞIDAKI YERLƏRİ TUTMAQ ÜÇÜN MÜSABİQƏ ELAN EDİR:

Kafedranın professoru:

- Ümumi və toksikoloji kimya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)

Kafedraların dosentləri:

- I Uşaq xəstəlikləri kafedrası - 1 yer
- II Uşaq xəstəlikləri kafedrası - 1 yer
- Nevrologiya kafedrası - 2 yer (0,75 vahid)
- Epidemiologiya kafedrası - 1 yer
- Epidemiologiya kafedrası - 2 yer (0,75 vahid)
- Tibbi mikrobiologiya və immunologiya kafedrası - 1 yer
- II Daxili xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,75 vahid)
- Ortopedik stomatologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Oftalmologiya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Qidalanma və tibbi ekologiya kafedrası - 1 yer
- Əczaçılıq texnologiyası və idarəçiliyi kafedrası - 1 yer
- Psixiatriya kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Farmakologiya kafedrası - 1 yer
- Yoluxucu xəstəliklər kafedrası - 1 yer
- Tibbi və bioloji fizika kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)

Kafedraların assistentləri:

- Sitologiya, embriologiya və histologiya kafedrası - 1 yer
- Uşaq stomatologiyası kafedrası - 1 yer
- II Uşaq xəstəlikləri kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Fizioterapiya və tibbi reabilitasiya kafedrası - 1 yer
- Ağzı və üz-çənə cərrahiyyəsi kafedrası - 1 yer
- Əczaçılıq kimyası kafedrası - 1 yer
- Travmatologiya və ortopediya kafedrası - 2 yer
- Ortopedik stomatologiya kafedrası - 2 yer
- Onkologiya kafedrası - 2 yer (0,5 vahid)
- I Daxili xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- III Daxili xəstəliklər kafedrası - 1 yer (0,75 vahid)
- Bioloji kimya kafedrası - 1 yer
- Uşaq cərrahlığı kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)

Kafedraların baş müəllimləri:

- İctimai sağlamlıq və səhiyyənin təşkili kafedrası - 1 yer (0,5 vahid)
- Tibbi mikrobiologiya və immunologiya kafedrası - 2 yer

Elmi Tədqiqat Mərkəzi:

- Eksperimental cərrahiyyə şöbəsi (baş elmi işçi) - 1 yer

Müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədlərin təqdim olunma müddəti elan qəzetdə dərc olunduğu gündən 30 gün keçənədəkdir. Sənədlər rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvanla təqdim edilməlidir: AZ 1007, Bakı şəhəri, Ənvər Qasımzadə küçəsi, 14 Telefon: 597-10-08

Müsabiqədə iştirak etmək istəyənlərin nəzərinə

Kafedralar üzrə vakant yerləri tutmaq üçün müsabiqədə iştirak edənlər Elmi katibliyə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

1. Rektorun adına ərizə.
2. Kadrlar uçotunun şəxsi vərəqəsi (yeni formatda).
3. Kafedradan verilmiş xasiyyətnamə. Xasiyyətnaməni kafedranın müdiri və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamalıdır. Xasiyyətnamənin müsbət və ya mənfəi olması, o cümlədən bu şəxsin yeni müddətə kafedrada çalışıb və ya çalışmaması əsaslandırılmalıdır. Kafedra müdiri vəzifəsinə iddiaçılara xasiyyətnaməni fakültənin dekani və həmkarlar təşkilatının sədri imzalamalıdır.
4. Tərcümeyi-hal. Burada şəkil, ad, soyad, bitirdiyi məktəblər, elmi ad və dərəcələr, bildiyi dillər, bildiyi kompüter proqramları, çap olunmuş işlərin sayı, işlədiyi yerlər, hazırkı vəzifədə neçə il çalışması, niyə bu vəzifədə yenidən seçilmək istəməsi, olduğu ixtisasatırma kursları, ailə vəziyyəti barədə ətraflı məlumat, yaşadığı ünvan, elektron poçt ünvanı və telefonu göstərilməlidir.
5. ATU-nun Klinikalarında çalışanlar üçün son beş ilin həkimlik fəaliyyəti barədə klinikadan verilmiş arayış. Arayış klinikanın direktoru və həmkarlar təşkilatının sədri tərəfindən imzalanmalıdır.
6. Son beş il ərzində çap olunan elmi işlərin siyahısı. Siyahı müəllif və kafedra müdiri tərəfindən imzalanmalıdır.
7. Açıq mühazirənin və ya açıq təcrübə dərsləri videoçəkilişinin diski.
8. Şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti.
9. Müvafiq elmi dərəcə diplomu və elmi ad attestatının surəti.

Qeyd: ATU-nun əməkdaşı olmayan mütəxəssislər siyahıdakı 3-cü, 5-ci və 7-ci bənddəki sənədlərin əvəzinə, sonuncu iş yerindən verilən xasiyyətnamə, işlədiyi klinikadan həkimlik fəaliyyəti barədə arayış və əmək kitabçasından çıxarışı təqdim etməlidir.

Baş redaktor
MƏĞRUR ƏLİYEV

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi
üst-üstə düşməyə bilər.
Əlyazmalar geri qaytarılmır

Qəzet "Təbib" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılır, səhifələni, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap olunur və universitet daxilində yayılır

ÜNVANIMIZ:
Mərdanov qardaşları - 98c
2-ci mərtəbə,
Tel.: 595-24-97
tabibqazeti@gmail.com

Lisensiya H - 022633
İndeks - 0269
Sifariş - 1366
Sayı 2250